

[Aksel Larsen.]

gjort det forholdsvis let for det ærede medlem hr. Aksel Møller og ligesindede at køre op med sådanne argumenter derved, at den selv er gået i spidsen med de såkaldte forbrugsbegrænsende foranstaltninger, som angivelig var det eneste, der kunne redde Danmarks valuta, der igen skulle være blevet bragt i fare derved, at befolkningen brugte for meget.

Jeg er nødt til at benytte lejligheden til nu at fremhæve, at det ikke er rigtigt, at det er befolkningens for store forbrug, der er skyld i de valutavanskeligheder, Danmark har haft og tildels endnu har, og det er slet ikke arbejdernes for store forbrug, der er skyld i dem. Arbejdernes produktion er vokset kolossalt i de sidste år, også i løbet af de sidste to år. Det er en anerkendt kendsgerning, at arbejdsproduktiviteten er vokset ganske betydeligt både som følge af forøget arbejdstempo og som følge af nyere produktionsteknik. Der produceres mere, og da arbejdernes indkomster i alt væsentligt har ligget fast i et par år, vil det sige, at de har måttet sætte deres forbrug ned, efterhånden som priser og skatter steg, og det vil igen sige, at i hvert fald arbejdernes lønninger ikke kan være skyld i valutavanskelighederne. Arbejderne må have været medvirkende til at overvinde nogle af valutavanskelighederne derved, at de har været med til at sætte produktionen op. Vi fik jo også forleden af det ærede medlem hr. Carl P. Jensen besked om — og han er sagkyndig på dette område — at det ikke er kommet arbejderne tilgode, at De samvirkende Fagforbund har investeret midler i at uddanne og lønne produktivitetseksperter, som rejser rundt i landet, og som skal være med til at sætte arbejdstempoet i vejret; for de eneste, der har fået gavn heraf, er, som det ærede medlem hr. Carl P. Jensen sagde, virksomhederne, arbejdsgiverne; arbejderne har ikke fået nogen fordel af det.

Det er stærkt, når forholdene er sådan, så at modsætte sig virkelig beskedne forbedringer af arbejdernes løn- og arbejdsvilkår med den begrundelse, at det vil ruinere landet eller ødelægge valutaen. Dertil kommer, at valutavanskelighederne jo er forårsaget af helt andre ting, nemlig af Danmarks ensidige handelspolitiske orientering mod vest og af de fantastisk store

militærudgifter. Hvis man vil ændre denne politik — det er der måske tildels håb om, i hvert fald hvad handelen angår, efter den højtærede statsministers sidste udenlandsrejse — er der chancer for, at valutastuationen forbedres. Men det vil være for smed at rette bager, hvis man straffer arbejderne, fordi andre har ført en politik, der skaffede valutavanskeligheder.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller og andre har som sagt beskæftiget sig med muligheden for, at det, de kalder „andre grupper“, vil forsøge at forøge deres pengeindkomster ved at forøge varepriser, avancer o. s. v. Jeg skal undlade at holde et elementært, nationaløkonomisk foredrag her og kun henvise til en god gammel klassiker, der hedder Karl Marx, som det ville være interessant for det ærede medlem hr. Aksel Møller at læse et lille, letfatteligt skrift af; det hedder „Løn, pris og profit“. Det ærede medlem ville derved kunne gøre sig bekendt med en virkelig uomstødelig bevisførelse for, at høje lønninger aldeles ikke behøver at nedfælde sig i høje varepriser; men derfor tvivler jeg alligevel ikke om, at der er folk, der vil forsøge at udnytte situationen og tage for høje varepriser og for høje avancer. Vi har i det sidste par år oplevet, at den såkaldte forbrugsbegrænsende politik blev udnyttet af folk, som sagde: vi gør i grunden regeringen og landet en tjeneste, hvis vi sætter priserne en ekstra tand i vejret, for så bliver befolkningen nødt til at indskrænke sit forbrug yderligere, og så spares der valuta. Noget sådant synes jeg nu man skulle forhindre, og hvis det ikke kan forhindres på anden måde, må naturligvis regering og lovgivningsmagt træde i virksomhed og gøre noget for at forhindre det. Ja, det fik vi jo også et blegt løfte om dels gennem ministerens fremsættelsestale, dels gennem det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg)s bemærkninger ved første behandling; men man må undskylde mig, at jeg ikke er i stand til at have altfor megen tiltro til, at der kommer nogen bukser ud af det skind. Det er ikke blot, fordi regeringen for ikke så lang tid siden afviste et kommunistisk forslag om prisstop og avancebegrænsning, men også, fordi regeringen godt selv ved, at den er en mindretalsregering. Det bruges så ofte som undskyld-